ปัญญา เปรมปรีดิ์

Feature

ไอที คือทางออกของปัญหาเศรษฐกิจ

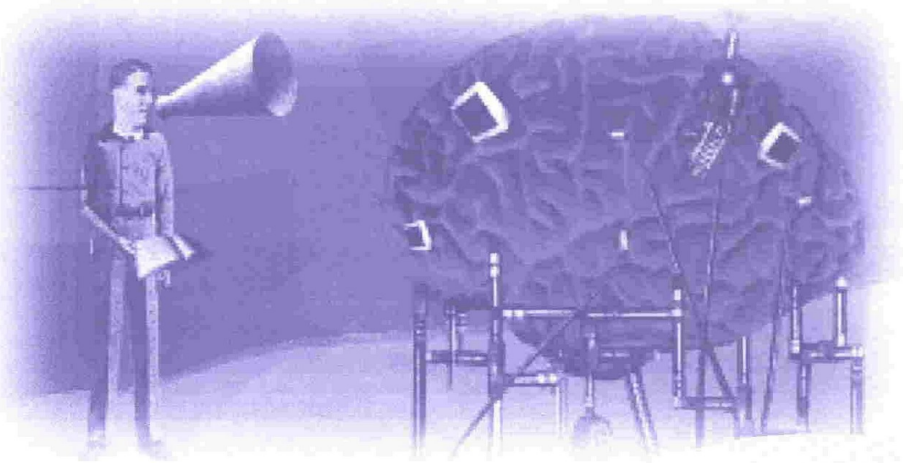

เศรษฐกิจคือปัญหาที่น่าเป็นห่วง
ทุกฝ่ายควรช่วยกันระดมสมอง
แก้ไขให้รอดพ้นวิกฤตด้วยชั้นเชิงไอที
ก่อนที่ปัญหานี้จะเข้าขั้นตรีทูต

มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งได้เชิญผู้เขียนไปบรรยายพิเศษสัก 3 ชั่วโมง ผู้เขียนจึงถามถึงหัวข้อบรรยายว่าเรื่องอะไร และกลุ่มผู้ฟังเป็นใคร คำตอบก็คือ "เอ็มไอเอส" เป็นนิสิตปริญญาโทด้าน "ไอที" ประมาณ 25 คน ภายในห้องบรรยายผู้จัดงานได้เตรียมคอมพิวเตอร์พีซีและเครื่องฉายซนิดแอลซีดีไว้ให้แล้ว ผู้เขียนเพียงแต่เตรียมคำบรรยายด้วยโปรแกรมเพาเวอร์พอยต์ใส่แผ่นดิสเกตต์เท่านั้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วและควบคุมให้จบการบรรยายได้ภายในเวลาดังกล่าว

อันที่จริงผู้เขียนปลดเกษียณแล้ว และไม่อยากรับงานใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะต้องรับภาระในการเตรียมคำบรรยาย ไหนจะเป็นภาระที่ต้องตั้งนาฬิกาปลุกให้ตื่นทันกินข้าวเช้า และยิ่งเป็นภาระหนักที่ต้องขับรถด้วยระยะทางกว่า 70 กิโลเมตรเพื่อไปบรรยายให้ทัน 9.00 น. แต่เมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้ฟัง การเตรียมการของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นแล้ว ผู้เขียนได้รับปากตกลงกับผู้จัดงานเพราะเหตุผลหลายอย่าง ซึ่งผู้เขียนขอนำมาเล่าสู่กันฟังผ่านบทความนี้

เหตุผลประการแรกก็คือ ผู้เขียนเชื่อว่าปัญหาเศรษฐกิจของไทยรวมถึงปัญหาเศรษฐกิจโลกที่เกี่ยวข้องโยงใยอยู่นี้สามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้ด้วยการประยุกต์ไอทีที่ถูกต้อง จึงควรถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ไปสู่นิสิตกลุ่มดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงกลุ่มเล็ก ๆ แต่ถ้ามีรากฐานดี พวกเขาย่อมสามารถนำไปขยายผลในที่ทำงานของตนต่อไปได้

วิเคราะห์หนทางสว่างแห่งการปฏิบัติ

ทำไมผู้เขียนจึงมีความคิดเห็นว่าไอทีคือทางรอดของเศรษฐกิจ ปัญหาใด ๆ ที่ต้องขุดลึก ๆ ต้องใช้ไอทีทั้งนั้น การแก้ไขปัญหาใหญ่ ๆ ในเบื้องลึกมี 3 ขั้นตอนดังนี้ เริ่มจากขั้นตอนแรกต้องทำความเข้าใจกับสถานการณ์ขณะนั้นให้ถ่องแท้เสียก่อน ซึ่งรวมถึงการสร้างโมเดลกิจการ และสามารถจำลองภาพเหตุการณ์ในอนาคตได้ในทุก ๆ รูปแบบ ขั้นตอนที่สองคือ

การกำหนดหนทางปฏิบัติขึ้นมาหลาย ๆ วิธี.ซึ่งเป็นทางออกที่เล็งเห็นว่าเป็นประโยชน์หรือแก้ปัญหาได้ จากนั้นก็เข้าสู่ขั้นตอนที่สามเป็นการใช้โมเดลที่มีอยู่คำนวณค่าใช้จ่าย ผลตอบแทน ผลดีและผลเสียของหนทางปฏิบัติที่เลือกไว้ภายในระยะเวลา 5-10 ปีข้างหน้า แล้วค่อยนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ หลังจากนั้นจึงเลือกหนทางปฏิบัติที่คิดว่าดีที่สุด

การเลือกว่าหนทางปฏิบัติใดดีที่สุดนั้นนักวิชาการได้แนะนำเพิ่มเติมว่า ถ้าจะเป็นการดีควรกำหนดฟังก์ชันเพื่อการเปรียบเทียบก่อน ฟังก์ชันดังกล่าวนี้เรียกว่า Decision Criteria ซึ่งเป็นฟังก์ชันของค่าใช้จ่าย ผลตอบแทน ผลดีและผลเสียต่าง ๆ โดยให้พิจารณาจากสิ่งที่เป็นค่าใช้จ่ายหรือผลเสียที่ทำให้ค่าของฟังก์ชันนั้นลดลง ส่วนผลประโยชน์หรือผลดีจะทำให้ค่าของฟังก์ชันเพิ่มขึ้น ด้วยวิธีนี้สามารถใช้ฟังก์ชันดังกล่าวเป็นตัวแทนเพื่อการเปรียบเทียบได้โดยง่าย กล่าวคือ หนทางปฏิบัติใดที่ให้ค่าฟังก์ชันดังกล่าวสูงสุด หนทางนั้นคือหนทางที่ดีที่สุด ฟังก์ชันเพื่อเปรียบเทียบสร้างได้หลายวิธี แต่ที่ง่ายที่สุดคือทำให้มีค่าเท่ากับผลบวกของหัวข้อเปรียบเทียบต่าง ๆ เท่าที่มองเห็นได้ ทั้งนี้โดยกำหนดน้ำหนักที่พอเหมาะให้แก่หัวข้อเปรียบเทียบ หรืออาจเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$Fn = \sum_{i=1}^{n} Wt_i * Sc_i$$

ทั้งนี้โดย Sc_i คือคะแนนในแต่ละหัวข้อที่นำมาเปรียบเทียบ Wt_i คือน้ำหนักของแต่ละหัวข้อ n คือจำนวนหัวข้อที่นำมาใช้ในการพิจารณาเปรียบเทียบ Fn คือฟังก์ชันเพื่อการเปรียบเทียบ

ผู้เขียนจะไม่กล่าวถึงรายละเอียดในการสร้างฟังก์ชัน แต่คงกล่าวได้แต่เพียงว่าถ้าโมเดลนั้นดี การคำนวณเรื่องค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ในการตอบแทน ผลดีและผลเสียต่าง ๆ จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง ผู้อ่านควรสังเกตว่าตัวเลขต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เป็นตัวเลขที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคตจากการคาดเดาเหตุการณ์หรือการพยากรณ์ ดังนั้นความถูกต้องแม่นยำนั้นสำคัญมาก จึงไม่สมควรที่จะคาดเดาด้วยสมองหรือความรู้สึกส่วนตัว นี่คือที่มาของความสำคัญของไอที โดยต้องรวบรวมข้อมูลย้อนหลังช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วใช้เทคนิคทางไอทีเพื่อสร้างโมเดลทางคณิตศาสตร์ โมเดลลักษณะนี้จึงจะมีความแม่นยำเพียงพอที่จะเลือกหนทางปฏิบัติที่ถูกต้องได้

ผู้อ่านอาจคิดว่าไม่เห็นมีอะไรแปลกใหม่ แต่อันที่จริงเวลาแก้ปัญหานั้นก็ทำตาม 3 ขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วเกือบทุกครั้ง เช่น เมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจขึ้นจะต้องนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อร่วมรับฟังปัญหาหรือทำความเข้าใจกับปัญหา กระบวนการนี้เป็นไปตามขั้นตอนที่ 1 หลังจากนั้นจึงจะเสนอทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งก็คือขั้นตอนที่ 2 ส่วนขั้นตอนที่ 3 คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาข้อดีข้อเสียของทุกหนทางเลือกก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเลือกหนทางปฏิบัติวิธีใดวิธีหนึ่ง แล้วจึงค่อยออกคำสั่ง ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือมอบหมายให้กระทรวงทบวงกรมนำไปปฏิบัติ

ข้อแตกต่างนั้นอยู่ที่เรื่องของโมเดลและความแม่นยำ ปัญหาง่าย ๆ ปัญหาเล็ก ๆ สามารถใช้วิธีการที่คณะรัฐมนตรี 3-4 สมัยที่ผ่านมายึดถือปฏิบัติในการแก้ไขได้ เช่น ถ้าเป็นเพียงการซื้อรถยนต์สักคันหนึ่ง เริ่มจากการประชุมปรึกษาหารือกัน รถยนต์มีให้เลือกไม่กี่ยี่ห้อ แต่ละรุ่นจะมีสมรรถนะค่อนข้างชัดเจน เช่น อัตราแน่นอนของการกินน้ำมันที่ความเร็วต่าง ๆ ค่าบำรุงรักษาพอจะประมาณได้จากประสบการณ์ ฯลฯ ถึงแม้จะประเมินผิดพลาดไปบ้าง ผลเสียที่เกิดขึ้นคงไม่มากนัก แต่เรื่องของบ้านเมืองและปัญหาระดับชาติจะใช้วิธีปฏิบัติเช่นนี้ไม่ได้

เกาให้ถูกที่คันต้องพึ่งข้อมูลสองระดับ

เมื่อกล่าวถึงประเด็นนี้ผู้เขียนขอชี้แจงเหตุผลที่ 2 ที่รับปากไปบรรยายให้มหาวิทยาลัยดังกล่าว นั่นคือ ข้อมูลและข้อสนเทศซึ่งมี 2 ประเภทหรือ 2 ระดับที่จะต้องเลือกใช้ให้ถูกกาละและเทศะ

ข้อมูลประเภทแรกหรือระดับแรกคือข้อมูลที่มนุษย์พอจะจดจำไว้ในสมองและสามารถเรียกมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ อย่างเช่น เพื่อนคนนี้ หน้าตาอย่างนี้ ชื่ออะไร มีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร หากเกิดปัญหาขาดแคลนเงินทองจะขอพึ่งพาอาศัยได้หรือไม่ หรือรถยนต์ที่ใช้อยู่กินน้ำมันมากน้อยแค่ไหน วิ่งทางไกลได้ไหม ถ้าไปต่างจังหวัดแล้วเกิดเสียกลางทางจะมีใครช่อมได้หรือไม่ ฯลฯ เหล่านี้คือข้อมูลสำหรับประกอบการตัดสินใจในการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันได้ การตัดสินใจจะทำได้รวดเร็วและพอจะพึ่งพาอาศัยได้โดยสะดวก เพราะเป็นข้อมูลหรือข้อสนเทศที่อยู่ในสมองของมนุษย์นั่นเอง และหากจะเกิดความผิดพลาดบกพร่องคงเสียหายไม่มากเท่าไร หรือถ้าผิดพลาดก็จะจดจำไว้เพื่อการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

ในการทำงานท่านต้องอาศัยข้อมูลที่เรียนรู้จากตำราและคำสั่งสอนของอาจารย์มาประยุกต์ปรับแต่งอีกเล็กน้อยตามประสบการณ์ที่ได้รับ ข้อมูลเหล่านี้ยังถือว่าเป็นข้อมูลประเภทแรกที่เก็บอยู่ในสมอง แต่ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานยิ่งใหญ่และซับซ้อนขึ้น จนบางครั้งบางคราวอาจจะเกินกำลังขีดความสามารถของตน หรืออยู่นอกเหนือจากประสบการณ์ที่มีหรือตำราที่เคยเรียน กรณีเช่นนี้ต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายมาประชุมและปรึกษากัน ทำให้ขอบเขตความรู้หรือข้อมูลขยายวงกว้างขึ้น การตัดสินใจร่วมกันย่อมดีกว่าการตัดสินใจเพียงคนเดียว แต่มิได้หมายความว่าดีกว่าอย่างแท้จริง

คนไทยส่วนใหญ่คิดและทำได้เพียงเท่านี้ บางคนไม่ทราบว่ามีข้อมูลหรือข้อสนเทศอีกระดับหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างแรกเกี่ยวกับเรื่องดินฟ้าอากาศ คือถ้าท่านลองจดบันทึกอุณหภูมิ แรงกดดัน ความชื้น ทิศทางและความเร็วลมของแต่ละแห่งบนพื้นโลกไว้ทุกชั่วโมงเป็นเวลาหลาย ๆ ปี ท่านจะสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำนายสภาวะดินฟ้าอากาศในอนาคตอันใกล้ได้ ตัวอย่างที่ 2 เป็นการตั้งข้อสังเกตในเรื่องใกล้ตัวสักหน่อย เช่น ถ้าจดบันทึกผลการดำเนินงานของกิจการที่ท่านควบคุมดูแลอย่างละเอียด และสะสมไว้นานพอสมควร ท่านสามารถนำมาบวกลบคูณหารกันจนกลายเป็นข้อสนเทศบางอย่างที่ไม่เคยทราบมาก่อน และยังสามารถใช้สำหรับคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคตได้

ทั้งสองตัวอย่างข้างต้นคือข้อมูลหรือข้อสนเทศระดับที่ 2 ซึ่งเป็นความจริงที่ซ่อนอยู่ในข้อมูลย่อย ๆ ที่เก็บย้อนหลังไว้เป็นจำนวนมาก ๆ ความหมายของคำว่า "ซ่อนตัวอยู่" นั้นไม่ได้หมายถึงข้อมูลชิ้นใดชิ้นหนึ่ง แต่เป็นผลสรุปจากข้อมูลเดิมจำนวนมากมาย ไม่สามารถมองเห็นได้จากการอ่านด้วยตาเปล่า

คงต้องยอมรับว่าคนไทยไม่นิยมการเก็บสถิติ การวิเคราะห์วิจัยเพื่อหา "ข้อเท็จจริง" ที่ซ่อนอยู่ภายในข้อมูลอันมหาศาล เพราะคิดแต่เพียงว่าสิ้นเปลืองเงินทองในการเก็บสะสมข้อมูล และบางคนไม่เชื่อว่า "ข้อเท็จจริง" ที่ได้มานั้นเป็น "ความจริง" จึงพลาดโอกาสในการใช้ข้อมูลระดับที่ 2 ไปอย่างน่าเสียดาย

ที่สำคัญคือข้อมูลหรือข้อสนเทศระดับที่ 2 เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหาระดับองค์กรใหญ่ ๆ และระดับประเทศเสียด้วย

ตั้งแต่ผู้เขียนถือกำเนิดและผ่านชีวิตการทำงานจนบัดนี้ปลดเกษียณแล้วยังไม่เคยเห็นรัฐบาลของไทยชุดไหนใช้ข้อมูลและข้อสนเทศระดับที่ 2 อย่างจริงจังเลยสักครั้งเดียว ผู้เขียนทำงานให้กับบริษัทและหน่วยงานขนาดใหญ่หลายต่อหลายแห่งเคยได้รับมอบหมายให้พัฒนาระบบ "เอ็มไอเอส" แต่ผู้บริหารเกือบทุกแห่งไม่เข้าใจข้อมูลประเภทที่ 2 แถมยังใช้ไม่เป็นอีกด้วย ต่อไปนี้ผู้เขียนจะอธิบายให้ทราบว่าทำไมคนเหล่านั้นจึงใช้ข้อมูลระดับที่ 2 ไม่เป็น

สมัยก่อนเคยคิดว่าในเมื่อไม่รู้จักใช้ ผู้เขียนก็คร้านที่จะเสียเวลาพัฒนาและดูแลให้ แต่พอมาถึงวันนี้ผู้เขียนเริ่มรู้สึกเสียใจ การทำงานอย่างไม่จริงจังของผู้เขียนทำให้การประยุกต์ไอทีในองค์กรต่าง ๆ ของไทยไปไม่ถึงไหน จึงต้องเผชิญหน้ากับปัญหาเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้ผู้เขียนเองต้องพลอยสูญเสียด้วยเหมือนกัน เช่น เงินที่เก็บออมไว้ถูกกดอัตราดอกเบี้ยจนต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อเท่ากับว่าต้องเสียภาษีทางอ้อมถึงปีละ 4-5% ไม่นับรวมภาษีทางตรงอีก 15% จากดอกเบี้ยที่ได้รับ

ใช้ให้ถูกคนถูกเวลา

ทำไมผู้บริหารของไทยจึงไม่เข้าใจข้อมูลระดับที่ 2 สาเหตุเบื้องต้นอาจสืบเนื่องจากข้อมูลประเภทที่ 2 ได้จากสถิติที่สะสมไว้ ตัวเลขสถิติที่เป็นพื้นฐานเหล่านี้มักจะมีความแปรปรวนแฝงอยู่ด้วย

ตัวอย่างเช่น สถิติการส่งออกของสินค้าประเภทต่าง ๆ ถ้าเก็บข้อมูลตัวเลขรายเดือนไว้จะพบว่าความแปรปรวนค่อนข้างสูง แต่ถ้านำตัวเลขมาบวกเป็นรายปีจะพบว่าความแปรปรวนนั้นลดลง อย่างไรก็ตามความแปรปรวนยังคงมีอยู่เสมอ เมื่อนำข้อมูลตัวเลขมาพล็อตเป็นกราฟจะพบว่าข้อมูลถูกจัดเรียงเป็นแถวเป็นแนว ด้วยหลักวิชาสถิติอย่างง่าย ๆ จึงสรุปได้ว่าท่านสามารถหาสูตรทางคณิตศาสตร์ระหว่างตัวแปรในแนวดิ่ง (= สถิติการส่งออก) กับตัวแปรในแนวราบ (= เวลา) ที่พล็อตออกมาแล้วจะทาบผ่านแนวเดียวกันได้ เส้นกราฟที่ได้จากสูตรทางคณิตศาสตร์นี้เมื่อลองพล็อตต่อไปทางด้านขวามือจะสามารถใช้เป็นค่าพยากรณ์ในอนาคตได้ แต่จะมีความแน่นอนน่าเชื่อถือได้ไม่เต็ม 100% คือเมื่อเวลาผ่านไปอีก 1 ปีจะมีข้อมูลจริงมาเปรียบเทียบได้ ค่าพยากรณ์กับค่าจริงจะแตกต่างกันไม่มากก็น้อย ดังนั้นโอกาสที่จะมีค่าเท่ากันพอดีนั้นเกือบเป็นศูนย์

ประเด็นนี้คือสิ่งที่ผู้บริหารของไทยยังไม่เข้าใจ บางคนบอกว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะใช้ข้อมูลที่ผ่านมาพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต บางคนบอกว่าถึงจะคำนวณได้ แต่เชื่อถือไม่ได้ เพราะนักวิชาการต่างยอมรับว่าค่าที่ได้ไม่ตรงกับตัวเลขที่เกิดขึ้นจริง บางคนถามว่า "ความแปรปรวนคืออะไร ต้นเหตุเกิดจากอะไร และสามารถควบคุมได้หรือไม่" แล้วก็สรุปว่าเป็นเรื่องไม่มีประโยชน์ที่จะคาดเดาด้วยการคำนวณจากสถิติย้อนหลัง ส่วนใหญ่จึงมักเปลี่ยนวิธีการ

เป็นการตั้งตัวเลขสมมติขึ้นมาจำนวนหนึ่ง แล้วใช้วิถีทางแห่งตรรกเพื่อหาบทสรุป หากผลสรุปยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจก็จะขอให้ตั้งตัวเลขสมมติชุดใหม่เรื่อยไปไม่จบสิ้น

เรื่องของระดับปัญหาและระดับความรู้สำหรับแก้ปัญหา ผู้เขียนขอยกคำพูดของท่านมีชัย ฤชุพันธ์ อดีตประธานวุฒิสภาฯ ได้กล่าวไว้ว่า "ปัญหาเศรษฐกิจของไทยนั้นเป็นปัญหาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก แต่เราเอาคนระดับปริญญาตรีมาแก้ไข เราจึงแก้ไขไม่สำเร็จสักที" ประโยคนี้ท่านได้กล่าวไว้ก่อนการก่อตั้งพรรคไทยรักไทย ผู้เขียนเชื่อว่าท่านมิได้หมายถึงคุณวุฒิของนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น แต่ท่านหมายรวมถึงผู้บริหารประเทศทั้งหมด ซึ่งอาจมีทั้งบุคคลที่จบปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกด้วย แต่วุฒิภาวะในแง่องค์ความรู้และความเข้าใจของปัญหาเมื่อรวม ๆ กันแล้วจัดอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะต้องใช้ในการแก้ปัญหา

ระดับความรู้เพื่อการแก้ปัญหาตามที่ท่านมีชัย ฤชุพันธ์ พูดถึงนั้นก็คือความรู้ในเรื่องข้อมูลระดับที่ 2 ดังที่กล่าวมาแล้ว และผู้เขียนคิดว่าเป็นประเด็นที่ควรเผยแพร่แก่นิสิตทั้ง 25 คน

พึงสังวรก่อนใช้ซอฟต์แวร์

คราวนี้ท่านได้รับทราบและเข้าใจถึงระดับข้อมูลที่ต้องใช้ ต่อจากนี้คงพอมีแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาของชาติได้ แต่ถ้าทำไม่ถูกวิธี เช่น เสียเงินเสียทองมากมายเพื่อลงทุนสร้างระบบเอ็มไอเอส หรือไปว่าจ้างชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาและติดตั้งซอฟต์แวร์ที่นำเข้าจากต่างประเทศอาจกลายเป็นเรื่องสูญเปล่า ผลตอบแทนที่ได้รับนั้นถูกดูดกลับเป็นค่าซอฟต์แวร์และค่าจ้างที่ปรึกษาจนหมด ประเด็นนี้เองคือที่มาของเหตุผลข้อที่ 3 ที่ตัดสินใจไปบรรยายให้แก่มหาวิทยาลัยแห่งนั้น เพราะผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้โปรแกรมเพาเวอร์พอยต์จะผ่านการออกแบบให้เหมาะสำหรับเตรียมการบรรยายก็จริง แต่ยังมีซอฟต์แวร์อื่นที่ทำงานได้คล้ายคลึงกันและราคายังถูกกว่าด้วย ทุกคนจึงควรเปิดหูเปิดตาให้กว้าง และฝึกฝนตนเองให้รู้จักใช้สิ่งที่ประหยัดกว่า ซอฟต์แวร์ที่ผู้เขียนต้องการแนะนำก็คือ โน้ตแพดและเบราเซอร์ของอินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์

โน้ตแพดและเบราเซอร์ของอินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์นั้นเป็นของฟรีที่พ่วงติดมากับระบบปฏิบัติการวินโดวส์และอินเทอร์เน็ตซอฟต์แวร์ โดยซอฟต์แวร์ทั้งสองช่วยให้ผู้ใช้สามารถสร้างภาพบนหน้าจอเพื่อใช้ในการบรรยายทางวิชาการได้ง่ายกว่าเพาเวอร์พอยต์เสียอีก ด้วยการใช้โน้ตแพดสร้างเอกสารในรูปแบบเว็บเพจ แล้วใช้เบราเซอร์ของอินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์เปิดเว็บเพจเหล่านั้นขึ้นมาแสดงบนจอภาพ เหมือนกับการสร้างเว็บไซต์ เพียงแต่ไม่ยุ่งยากและไม่ต้องวุ่นวายกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เว็บเพจคือเอกสาร 1 ชิ้น เว็บไซต์คือเว็บเพจหลายเพจที่เชื่อมโยงถึงกันด้วยไฮเปอร์ลิงค์ แต่ทั้งหมดนี้เป็นไฟล์ข้อมูลชนิดเท็กซ์ไฟล์ โปรแกรมโน้ตแพดนั้นใช้เพื่อสร้างเท็กซ์ไฟล์ (ไฟล์ที่เป็นตัวอักษรต่อเนื่องกันโดยมีเครื่องหมายขึ้นหน้าใหม่และจบข้อความ) ได้โดยง่าย เมื่อท่านเริ่มเปิดใช้งาน โปรแกรมโน้ตแพดจะเปิดช่องหน้าต่างขึ้นมาให้ ต่อจากนั้นพิมพ์ข้อความได้เหมือนกับการพิมพ์บันทึกบนหน้ากระดาษ เมื่อพิมพ์จบแล้วก็สั่งให้บันทึกไฟล์นั้นด้วยการระบุชื่อเพื่อการเรียกใช้งานได้ถูกต้อง ขั้นตอนต่อไปคือเปิดโปรแกรมอินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์ในลักษณะออฟไลน์ แล้วพิมพ์ชื่อไฟล์ในโน้ตแพดที่บันทึกไว้ข้างต้นลงไปในช่องแอดเดรส เพียงเท่านี้ท่านก็จะได้ภาพจากเว็บเพจดังกล่าว

ข้อสำคัญคือข้อความที่สร้างด้วยโปรแกรมโน้ตแพดนั้นต้องมีรูปแบบเป็นภาษาเฮชทีเอ็มแอล (HTML = Hyper Text Markup Language) ซึ่งมีกฎเกณฑ์ที่เรียนรู้ได้ง่ายมาก คำสั่งที่ใช้แสดงคำบรรยาย แสดงภาพ แสดงการเคลื่อนไหวต่าง ๆ มีเพียง 6-7 คำสั่งเท่านั้น ผู้ใช้ทั่วไปสามารถเรียนรู้และใช้งานได้ภายใน 1-2 ชั่วโมง

ผู้เขียนคงจะไม่อธิบายรายละเอียดของภาษาเอชทีเอ็มแอล เพราะเป็นเรื่องที่ท่านสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ท่านสามารถสร้างเว็บเพจให้ผู้อื่นเรียกดูได้ จึงมีประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตอย่างมหาศาล และเป็นหนทางแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลภายในองค์กรได้เป็นอย่างดีด้วยค่าใช้จ่ายที่น้อยมาก

จบท้ายน้ำตา

ในที่สุดผู้เขียนได้ไปบรรยายดังที่มหาวิทยาลัยนั้นเชื้อเชิญ แต่ต้องพบกับเรื่องที่น่าเศร้าใจเป็นอย่างยิ่ง คือในช่วงระหว่างพักการบรรยายผู้เขียนได้มีโอกาสสอบถามสถานะทางการงานของนิสิตทั้งหลาย ผลปรากฏว่าในจำนวนนั้นผู้ที่กำลังทำงานมีเพียง 2 คน อีก 5 คนต้องออกจากงานเพราะเศรษฐกิจทรุด ที่เหลือเป็นนิสิตที่ศึกษาจบปริญญาตรีมาแล้ว 2-3 ปีแต่ยังหางานทำไม่ได้

ผู้เขียนคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าเศร้าใจที่สุด เพราะในขณะที่ประเทศต้องการใช้ความรู้ทางไอทีเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันผู้บริหารต่างพูดกันปาว ๆ ว่าขาดบุคลากรทางไอที แต่แล้วบุคลากรทางไอทีกลับถูกเชิญให้ออกจากงาน ส่วนนิสิตจบใหม่ก็ต้องตกงานเพราะไม่มีหน่วยงานใดรับเข้าทำงาน สภาพการณ์เช่นนี้แสดงชัดว่าผู้บริหารของไทยนั้นนอกจากจะไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องไอทีแล้ว บุคคลเหล่านี้ยังมีนิสัยกลับกลอกอีกด้วย

แล้วบ้านเมืองนี้จะไปรอดได้อย่างไร